PEMERINTAH KABUPATEN PASURUAN
DINAS PENDIDIKAN
KECAMATAN GONDANGWETAN
SUMATIF AKHIR JENJANG (SAJ) SEKOLAH DASAR
TAHUN PELAJARAN 2025/2026

Mata Pelajaran	: **Bahasa Jawa**	Nama	: ....
Kelas	: **VI (Enam)**	Nomor	: x
Hari/Tanggal	: Rabu, 20 Mei 2026	SD	: SDN Pekangkungan
Waktu	: **90 menit**	Nilai	: x

I. Wenehana tandha ping (X) ing pilihan jawaban A, B, C, utawa D sing paling bener !

Mancing.
Surya mlethek *Minggu Pahing*
aku sakanca budhal mancing
kanthi bekal lan walesan umpan
dakpancal sepedhaku turut dalan
gurami, nila, lan emas
ora dakrasa hawane tansaya panas
banyu sabotol taksikat amblas
senar ditarik atiku dheg-dheg plas.

1. Isi geguritan ing dhuwur yaiku................
   A. Sepedha ngubengi deso
   B. Ing wayah sore budhal dolan.
   C. .Mancing ing dina Minggu
   D. Mulih saka mancing

2. Tembung sing kacithak kandel tegese................
   A. Wayah esuk
   B. Wayah bengi
   C. Wayah awan
   D. Wayah sore

3. Kaendahane nagari Indonesia ora mung alame, nanging uga ing kabudayan, lan kesenian. Salah siji tuladha kaendahane seni lan selaras karo bocah-bocah sing seneng dolanan yaiku.............
   A. Tembang campursari
   B.Tembang macapat
   C. Tembang dolanan
   D. tembang langgam

4. Jam enem esuk Bima lan Rini wis sarapan. Dina iki bocah loro budhal luwih esuk. Bima lan Rini arep melu Festival Dolanan Tradhisional ing alun-alun kabupaten. Bima lomba egrang, Rini melu dhakon lan gobag sodor.
   "Jam pira mengko budhale?" pandangune Ibu.
   "Jam setengah pitu, Buk. Mangke rombongan saking sekolahan," wangsulane Rini.
   Pilihen lebih teko siji jawaban Latar teks narasi ing dhuwur iku.
   - [ ] Esuk arep budhal lomba dolanan tradisional (wektu)
   - [ ] Ing omahe Bima lan Rini (Panggon)
   - [ ] Bima lan Rini arep melu Festival Dolanan (alur)

5. Pilihen sing menurutmu bener lan salah!

Ukara	Bener	Salah
Pawarta bisa awujud hiburan		
Pawarta kudu ngandharake kedadean kang nyata		
Fakta yaiku pawarta kang awujud kedadean nyata ditambah penemuane ahli		

6 Wacanen kang patitits !
Lumbung Desa
Lumbung desa pra tani padha makarya
Ayo dhi, njupuk pari nata lesung nyandhak alu
Ayo yu, padha nutu yen wis rampung nuli adang
Ayo kang, dha tumandang yen wus mateng nuli madhang.

LIVEWORKSHEETS

Tembang ing dhuwur judule....
A. Para tani B. Lumbung Desa C. Swara lesung D. Nutu pari

7. “ Yen wus mateng nuli madhang “ tembung madhang basa krama aluse....
   A. Mangan B .Nedha C.Nedhi D Dhahar
8. Rukun agawe santosa, crah agawe bubrah. Tegese....
   A. Cecongkrahan ndadekake kuwat, nanging rukun ndadekake korat-karit.
   B. Rukun kadhang-kadhang ndadekake kuwat utawa korat-karit.
   C. Cecongkrahan kadhang-kadhang ndadekake kuwat utawa korat-karit.
   D. Rukun ndadekake kuwat, nanging cecongkrahan ndadekake korat-karit.

9. Pilihen lebih teko siji sing kalebu ukara parikan
   - [ ] Cilik – cilik gelange karet, isih cilik aja kesed
   - [ ] Cipir mrambat kawat, ora mampir pokok liwat
   - [ ] Santen toya klapa, cekap semanten atur kula

10. Pilihen sing menurutmu bener lan salah!

Ukara	Bener	Salah
Prabu Puntadewa pusakane **Nanggala**		
Raden Arjuna pusakane **Pasopati**		
Raden Werkudara pusakane **Kuku Pancanaka**		

11. Budhe badhe ....pundi ? Tembung kang trep kanggo njangkepi ukara kasebut yaiku...
    A. Tindak B.Lunga C. Kesah D.Wangsul.

12. Bapak <u>unjuk</u> wedang jahe abrit. Tembung sing digaris ngisore iku mathuke muni......
    A. Kaunjuk B. Diunjuk C. Ngunjuk D .Unjukan

13. Wacanen kang setiti !
    Jam enem esuk aku wes dandan mlipis. Seragam abang putih, dhasi lan topi wes tak enggo. Dina iki aku arep melu lomba egrang ing stadion.
    Jam setengah wolu, rombongan wis tekan ing stadion. Ing kono wis rame, amarga para peserta lomba dolanan tradhisional akeh sing wis padha teka.
    Wacan ing dhuwur kalebu wacan jinise................
    A. Narasi B. Dheskrepsi C. Argumentasi D. Persuasi.

14. Saben jinis teks informasi nduweni ciri-ciri utawa titikan mligi. Bisa katitik saka informasi sing diandharake uga bisa saka basa kang digunakake.
    Pilihen lebih teko siji titikane teks informasi
    - [ ] Teks pawarta, Teks persuasi, Sesanti, Pariwara
    - [ ] Teks pawarta, Teks persuasi, Sesanti/ Slogan, Pariwara / Iklan
    - [ ] Teks pawarta, Teks persuasi, Parikan, Papindhan

15. Pilihen sing menurutmu bener lan salah!

Ukara	Bener	Salah
Teks Persuasi isine ngajak utawa narik kawigatene, mangaribawani, lan ngyakinake sing maca.		
Slogan isine ngajak lan ngelingake		
Iklan ngandharake fakta sing dadi bahan omongane masyarakats		

16. Ukara ing ngisor iki sing ngandhut ***tembung saroja*** yaiku ....
    A. Surti ora disangoni dhuwit ibune, nanging dibontoti jajan **nagasari.**
    B. Prapto olehe lara wis sesasi mula awake kari **lunglit.**
    C. Solah bawane **gandes luwes** merak ati
    D. Wayah udan enake mangan **gedhang goreng** anget.

LIVEWORKSHEETS

17. Prabu Rahwana ratu buta nyolong Dewi Sinto digarwa menyang negara Alengka arep didadekne garwane. Senajan tindake Prabu Rahwana kang ala wis dielingake dening sedulur-sedulure, nanging Prabu Rahwana nekad. Dewi Sinto ora gelem amarga wis kagungan garwa yaiku Prabu Ramawijaya. Dewi Sinto duweni watak kang....
A. Nekat B. Setia C. Geleman D. Ala.

18. Bapak pucung dudu watu dudu gunung,
Tan ana kang tresna,
Kabeh uwong mesti sengit,
Kang kanggonan den lus-elus tinangisan.
Batangane tembang ing dhuwur yaiku........
A.Gajah B. Sepur C. Jun/klenthing D. Udun

19. Pilihen gambar iki seng termasuk Sesanti / Slogan (bener √)

☐

☐

☐

20. Pilihen sing menurutmu bener lan salah!

Ukara	Bener	Salah
Segerke ! Duniamu Lan Uripmu Nganggo Teh gelas = Teks Persuasi		
Sapa nandur bakal ngundhuh = Sesanti / Slogan		
Lemah longsor lan banjir bandhang nrajang telung kecamatan ing kabupaten Trenggalek, yaiku kecamatan Munjungan, Gandungsari, lan Kampak. = Teks Pawarta		

21. Piranti kanggo nyinau titilaras yaiku gamelan. Ing gamelan Jawa titi laras iku ana loro, laras....lan......
A. Pelog – slendro B. Enem – miring C..Barang – Manyur D..Lima- Sanga

Bale Sigala-gala

Becik ketitik, ala ketara paribasan iku tegese sapa kang tumindak becik lan sapa kang tumindak ala bakal ketara dhewe ing tembe burine. Kaya lelakone Pandhawa lan Kurawa, kadang Pandhawa tansah nuduhake watak kang becik, seneng tetulung, lila legawa, pasrah marang Gusti Kang Maha Kawasa.

Bosok baline kadang Kurawa dadi manungsa kang adigang adigung adiguna, seneng ngina sapepadha, atine ana erine tansah nuruti hawa nepsu angkara murkane. Apa maneh nalika pamane, yaiku Patih Sengkuni ana ing cedhake, saya ndadra, murang tata, lan ninggal tatakramane.

22 Amanat/ Pitutur luhur crita wayang ing dhuwur yaiku…
A. Sapa kang nguna sepepadha bakal oleh murkane kurawa
B. Sapa kang becik, lila legawa bakal oleh murkane Gusti
C. Sapa kang becik, lila legawa bakal oleh pitulungane Gusti
D. Sapa kang luhur budine bakal dadi patih sengkuni

23. Yen diowahi dadi aksara latin yaiku…
A Dodol sayur B. Mangan cenil C. Mangan tahu D.Tuku sandal

24.

Sagung pra rawuh sedaya,
Mugi pinayungan nugraha yekti,
Asih tresna Alloh satuhu,
Tansaha kasarira,
Puja-puji syukur saha sembah sujud,
Konjuk ing ngarsa paduka,
Gusti Alloh maha suci

LIVEWORKSHEETS

Pilihen lebih teko siji jawaban sing bener !

☐ Mugi pinayungan nugraha yekti = 11 i

☐ Puja-puji syukur saha sembah sujud = 12 d

☐ Puja-puji syukur saha sembah sujud = 12 u

25. Pilihen sing bener lan salah!

Ukara	Bener	Salah
Ing ngarsa asung tuladha Jinise **Paribasan**		
Becik ketitik, ala ketara Jinise **Bebasan**		
Mubra – mubru mlabur madu Jinise **Saloka**		

II. COCOKKAN WANGSULAN SING ANA ING SISIH TENGEN KARO PITAKON SING KASEDHIYA !

Sapu Sada Jumat asri resik lan sehat ***cancut tali wanda*** nandur kabecikan 26. Tegese tembung kang kecethak miring yaiku.. ☐	☐ A. Clana
27. 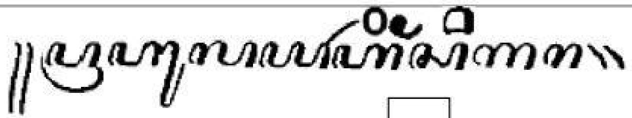 yen diowahi dadi aksara latin .. ☐	☐ B. Cekap semanten atur kawula
28. Tuladhane parikan : Nyebar godhong koro, sabar sauntoro. Suminten warok Suramenggala, ... Isine parikan sing mathuk yaiku... ☐	☐ C. 8a , 11i , 8u , 7a , 12u , 8 a , 8i .
29. Cangkriman **"dilebokne malah metu"**, batangane benik, yen cangkriman **"dikethok malah dhuwur"** batangane .. ☐	☐ D. Nyambut gawe
30. Gambar penengahe Pendhawa iki asmane .. ☐ 	☐ E. Prau layar ing Segara
31 ***Pangkur*** ***Sinau akasara jawa,*** ***Hanaca diwulu dadi hinici,*** ***Ra disuku dadine ru,*** ***Nggawe ng ngganggo cecak,*** ***Mateni huruf iku kudu dipangku,*** ***Nggawe r kudu dilayar,*** ***Terakhire iku lungsi.*** 31. Guru wilangan lan guru lagu tembang pangkur ing dhuwur . ☐	☐ F. Arjuna / Janaka / Raden Permadani

LIVEWORKSHEETS

32. 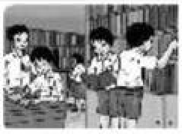 Teks slogan / sesanti kang mathuk karo gambar ing dhuwur yoiku .	G. Nggawe cengkorongan
33. Sadurunge pidato utawa sesorah, babagan kang kudu disiapake yaiku...	H. Keuntungan
34. Tembang Macapat kang watake sedhih, nelangsa, lan kanggo crita crita ngeresake ati yaiku .	I. Ayo maca buku ing perpustakaan
35. Tujuan utama wirausaha yaiku kanggo golek ..	J. Maskumambang

LIVEWORKSHEETS